

Een kaakslag voor iedereen

Interview VANGHELUWE over zijn misbruik schokt Kerk en samenleving

- ▶ Bisschoppen belden nog om Vangheluwe tegen te houden
- ▶ Ook Vaticaan reageert afwijzend
- ▶ Dient het mediacircus het belang van de slachtoffers?

Erik DE SMET

Wie meende dat de Belgische katholieken dit jaar ongestoord de paastijd konden beleven, vergiste zich. Het eigengereide en spraakmakende televisie-interview van gewezen bisschop Roger Vangheluwe maakt dat de zwarte bladzijde van het kindermisbruik door geestelijken nog niet kan worden omgedraaid.

Na de melding van het Brugse parket dat de feiten die Vangheluwe ten laste werden gelegd, zijn verjaard, meldde Rome dat de gewezen bisschop, in afwachting van een definitieve sanctie, zich in stilte zou terugtrekken in het buitenland om zich te bezinnen over zijn daden en om de opgelegde spirituele en psychologische behandeling te volgen.

Inmiddels bleek dat Vangheluwe België inderdaad had verlaten. De media onthulden echter snel dat hij zich ophield in een klooster in de Loirestreek. Amper twee dagen later gaf de gewezen bisschop van Brugge vanuit een ho-

De heisa dwong Vangheluwe ertoe te vertrekken uit het bezinningsoord Magdala. © Imageglobe

tel in het Franse Salbris een lang interview aan een journalist van de commerciële zender VT4 met zijn versie van de feiten.

Enkele uren voordien werden de Belgische bisschoppen, net in vergadering bijeen, van het voornemen op de hoogte gebracht en had een van hen via de telefoon tevergeefs geprobeerd Vangheluwe alsnog van het interview te laten afzien.

Meteen na het interview kwamen in alle media en van alle kan-

ten reacties van afgrijzen en zelfs walging los, ook van verscheidene bisschoppen, aanvankelijk individueel.

„Dit interview ligt niet in de lijn van wat Rome aan Roger Vangheluwe heeft gevraagd”, zo reageerden de bisschoppen daags nadien in een gezamenlijke mededeling. Ze zegden te beseffen dat het interview buitengewoon kwetsend was voor de slachtoffers, hun familie en al wie met de kwestie is begaan. „Ook voor de gelovigen

is dit interview een kaakslag”, klonk het ook. „Net als wij, blijven zij ongetwijfeld radeloos en onthutst achter. De toon van het interview staat haaks op onze inzet van de voorbije maanden om de problematiek van seksueel misbruik ernstig te nemen, oor te hebben voor de slachtoffers en de nodige maatregelen te treffen.”

Federico Lombardi, woordvoerder van het Vaticaan, bevestigde daarop dat ook Rome zwaar tilt aan Vangheluwes verklaringen en

zich achter het standpunt van de Belgische bisschoppen schaart.

De gewezen bisschop van Brugge had al lang contact met de VT4-journalist en nodigde hem zelf uit naar de Loire. Een ploeg van VTM, die te weten was gekomen dat VT4 in Frankrijk Vangheluwe mocht interviewen, onthulde vrijwel meteen na de uitzending dat hij in Magdala verbleef, een gemeenschap van de monastieke fraterniteit van Jeruzalem in La Ferté-Imbault. Door de komst van tal van cameraploegen vroeg de gemeenschap Vangheluwe weer te vertrekken.

Marktposities

Ongetwijfeld de meest opmerkelijke reactie was die van de Brugse procureur Jean-Marie Berkvens, die in meerdere media uithaalde naar Vangheluwe. Hij zou niet enkel de aard van de feiten minimaliseren, maar ook de frequentie van het misbruik. Het gerecht bleek ook op de hoogte van een tweede slachtoffer. Tegen Vangheluwe loopt bij het Brusselse gerecht bovendien een zaak van schuldig verzuim.

De media fungeren in de hele zaak als een soort breekijzer. Toch kan men zich afvragen of het uitzenden van het interview niet over de schreef was. Alvast ACW-voorzitter Patrick Develtere liet weten geschokt te zijn door het opbod in de media. „Is de strijd voor marktposities belangrijker dan de kwetsuren van slachtoffers?”, vroeg hij zich af.

Als pedofielen te biechten gaan

Uitspraken van VANGHELUWE over zijn biechtgesprek rakelen het debat van de Kamercommissie Seksueel Misbruik over de onschendbaarheid van het biechtgeheim weer op

De uitlating van gewezen bisschop Vangheluwe in het veelbesproken tv-interview, dat hij het seksuele misbruik van zijn neefjes had opgebiecht, rakelde de discussie over het biechtgeheim op. Ook al tijdens de zittingen van de Bijzondere Kamercommissie Seksueel Misbruik, die onlangs haar eindrapport afleverde, werd het absolute karakter van het biechtgeheim in vraag gesteld.

De Kerk benadrukt dat wat in een biecht gezegd wordt, nooit kan worden vrijgegeven door de biechtvader in kwestie. Doet hij dat toch, dan riskeert hij zware kerkelijke sancties. Het kerkelijke recht voorziet zelfs de excommunicatie voor een priester die het biechtgeheim verbreekt.

Maar wil de parlementaire commissie het biechtgeheim opheffen? Dat staat alvast niet in haar aanbevelingen. Burgerrechtelijk is het biechtgeheim een vorm van beroepsgeheim, en dat erkent de Kamercommissie, ook omdat dit een noodzakelijke vereiste is om vertrouwen bij slachtoffers en daders op te wekken.

De commissie wil vooral dat er niet meer wordt „schuldig gezwegen”. De commissieleden herin-

Voor de Kerk mag een priester het biechtgeheim nooit schenden, maar de meningen zijn verdeeld. © KNA-Bild

nerden tijdens de hoorzittingen de religieuze overheid meermaals aan het feit dat de wet nu al voorziet in de opheffing van het beroepsgeheim indien er sprake is van misdrijven gepleegd tegen minderjarigen.

Ze wezen er ook op dat er bij niet-ingrijpen sprake kan zijn van schuldig verzuim, waarvoor de biechtvader vervolgd kan wor-

den. Bij gevaar moet het beroepsgeheim kunnen worden verbroken. Daarmee beklemtoonden de commissieleden dat niets de bedienaren van de eredienst verhindert om van de feiten aangifte te doen bij Justitie, indien er ernstig gevaar dreigt.

De commissie voelde zich daarbij gesteund door de verklaringen van priester Gabriel Ringlet. De-

ze gewezen UCL-professor stelde dat, wanneer een priester tijdens een biechtgesprek met een gevaarlijke situatie wordt geconfronteerd en de dader er zich niet toe verbindt zichzelf aan te geven, er rechtmatig van mag worden uitgegaan dat het hier niet langer een sacramentele handeling betreft en dat derhalve niets verhindert de gerechtelijke autoriteiten in te lichten. Deze visie wijkt echter af van het standpunt van de kerkelijke overheid.

Manipuleren

De discussie voedt ook de vraagstelling of priesters wel voldoende zijn toegerust om met daders van seksueel misbruik in gesprek te gaan. Laat staan of die daders, vanuit hun pathologie, wel in staat zijn de echte waarheid op te biechten en niet vervallen in een vergoelijking van de feiten.

„Laat ons niet de illusie hebben dat een dader met zoveel woorden zal bekennen”, zo relativeerde kinderpsychiater Peter Adriessens in *De Zevende Dag* de biecht van een pedofiel. Pedofielen blijken vaak hun therapeuten te manipuleren. Dus waarom ook hun biechtvader niet? (EDS)

Heilig Hart

De missionarissen van het heilig Hart waren van 11 tot 14 april in kapittel bijeen. Ze verkozen een nieuw provinciaal bestuur voor een ambtstermijn van drie jaar. André Claessens werd herkozen tot provinciaal en Herman Cooreman tot vice-provinciaal. De andere raadsleden zijn Leo Verheyen, Dirk De Vis en Raf Ingels. Ingels zetelde al in de vorige raad.

Radio Maria

Voortaan kunt u de katholieke radiozender Radio Maria ontvangen via de FM-golflengte. Tot voor kort kon dit enkel via AM en het internet. Radio Maria nam de frequentie over van EXQI FM. De uitzendingen van Radio Maria, sedert 2008 actief in België en Nederland, zijn de klok rond, zeven dagen op zeven te beluisteren. Meer weten? Surfen naar www.radiomaria.nl.

Katholieke tv

De Franse katholieke tv-zender KTO is sinds half april eveneens in ons land te ontvangen. Dat kan via kanaal 299 van Belgacomtv. Deze zender zendt 24 uur op 24 uit en richt zich tot alle zinzoekeers. De tv-zender KTO werd in 1999 gesticht, mede op initiatief van kardinaal Lustiger. (NL)